UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

R.D. Iacobi Marchantii Vitis Florigera

Marchantius, Jacobus

Coloniae Agrippinae, 1661

3. Vita, Dulcedo & Spes nostra salve.

urn:nbn:de:hbz:466:1-56381

Visual Library

aluntur pauperes, vel educantur puelli & puellæ orphanæ, vel viduæ aut inopes mulieres ſuſtentantur, vel pœnitentes recipiuntur & aluntur, vel alia pietatis officia maximis ſumptibus, & charitate egregia exhibentur. Sic in omnibus iſtis domibus triumphat Mater Miſericordiæ.

In honorem Matris Miſericordiæ nihil denegare cuipiam roganti per amorem Virginis Eēplo S Gerardi Epiſcopi Hūgariæ. Et Alexandri de Ales.

Honorarunt & illi ſpecialiter hanc Matrem miſericordiæ. qui firmo propoſito, vel voto, ſeſe aſtrinxerunt nihil vnquam denegare cuipiam roganti per amorē Virginis Mariæ. Quod quidem feciſſe legitur S. Gerardus primus Epiſcopus & Martyr Hungariæ. Vnde quicquid ab eo petebatur hoc nomine, ipſe miſericorditer impendebat, & quidem frequenter exilientibus lachrymis, dum ſanctum nomen audiret Dei Matris. Sic multi captivi libertatem ipſo mediante recuperarunt, hoc nomine id ab ipſo precantes.

Simili ſe etiam voto adſtrinxerat Alexander de Ales, irrefragibilis Doctor dictus, quōdam S. Thomæ & S Bonaven. Quapropter cùm rogatus fuiſſet ob amorem Mariæ Virginis, vt Ordinem S. Franciſci ingrederetur, multum fructum in eo ſua patientia facturus: ſenſit ſe mirè commoveri, & cùm nihil minus quàm de hac re antea cogitaſſet, dedit manus victas petitioni huic piæ, & inſpirationi ſanctæ, cùm ante imaginem Matris miſericordiæ pijs lachrymis ſeſe ei commendaſſet.

SECT. III. VITA, DULCEDO, ET SPES NOSTRA SALVE.

DVrus hic ſermo, inquiunt noſtri hæretici abeuntes retrorſum, cum ipſi duri ſint, non ſermo Maria, ſicut & ipſius Filius, dulcia vitæ æternæ verba habet, quibus ſpem noſtram adjuvat & eregit, ſi vellent audire & intelligere, & ideo à nobis vt *vita, dulcedo, & ſpes noſtra* ſalutatur. Sed, ipſi inſtar aſpidis ſurdæ obturant aures ſuas, vt non audiant vocem incantantis ſapienter, & furor illis in ſimilitudinem ſerpentis blaſphemias ſuggerit invidioſas in Matrem Dei. Sed ringantur quantumlibet voluerint, dicimus quòd Maria ſit

Quomodo B.V. Vita noſtra.

Vita, Dulcedo, & Spes noſtra, quia Filius quæ ſibi ſunt propria, facit & participatione communia. Chriſtus eſt vita noſtra, quia vitæ auctor, de quo Evangeliſta: *In ipſo vita erat, & vita erat lux hominum.* De quo Idē: *Quod fuit ab initio, quod audivimus, quod vidimus oculis noſtris, quod perſpeximus & manus noſtræ cōtractaverunt de verbo vitæ; & vita manifeſtata eſt, & vidimus & teſtamur, & annunciamus vobis, &c* In omnibus Chriſtus vita noſtra eſt, inq. S. Amb *Ipſius diuinitas vita eſt, ipſius æternitas vita eſt, ipſius paſſio vita eſt, ipſius caro vita eſt, ipſius mors vita eſt, ipſius vulnus vita eſt, ipſius ſāguis vita eſt, ipſius ſepultura vita eſt, ipſius reſurrectio vita eſt univerſorum.* Non ſic Maria vita noſtra dici poteſt ſicut ipſe: poteſt tamen & ipſa nominari vita noſtra accommodatè, ſuo ordine, & cum proportione. Ipſa enim peperit nobis auctorem vitæ, ipſa communicavit nobis fructū vitæ: per eam participamus lumen vitæ, panem vitæ, per eam haurimus aquam de fonte vitæ; multis & ipſa impetravit vitam corporis & animæ. An non ergo meritò ob hæc omnia vt Vita ſalutatur, quandoquidem Mater eſt vitæ Mater divinæ gratiæ, ad hoc nobis data, vt inveniamus per eā veram vitam, ſuavem vitam, æternam & beatam vitam? Cur ei hoc invidetis, ô maligni! Certè ſicut Filius dixit: *Ego veni ut vitam habeant, & abundantiùs habeant;* Idem proportionaliter dicere poteſt & Mater, Ac ſicut Sapientia æterna inclamat apud Eccleſiaſticum: *Tranſite ad me omnes qui concupiſcitis me, & à generationibus meis adimplemini. In me gratia omnis viæ & veritatis, in me ſpes omnis vitæ & virtutis;* idem dicere poteſt & Mater Sapientiæ. Hinc rurſus & illud de eā canit, eique appropriat Eccleſia: *Qui me invenit, inveniet vitam, & hauriet ſalutem à Domino.* Per illam ergo vita, per illam ſalus, ſed à Domino. Non excludimus Dominum, non excludimus Ieſum Salvatorem, ſed includimus, quando ſic eam alloquimur: *Vita, dulcedo, ſpes noſtra ſalve.*

1. Ioan. — *in Pſal. 36 v. 9.* — *Ioan. 10.* — *Eccli 24.* — *Prov. 8.*

Quomodo Dulcedo noſtra. — *Eccli. 24.*

Sed cur dicitur *Dulcedo noſtra*? Quia ſcilicet dulciſſima Mater eſt, Mater dulcedinis, Mater ſolatij omnis, amatorem fugans à filijs. Hinc & illi optimè quadrat illud: *Spiritus meus ſuper mel dulcis, & hæreditas mea ſuper mel & favum.* Ipſa eſt Mater illius Catuli Leonis, de cuius ore favum mellis eduxit Sampſon ab apibus ibidem nidificantibus compoſitū, de quo & problema conſodalibus ſuis propoſuit: *E forti dulcedo.* Hic enim Catulus Leonis Chriſtum ræpræſentabat, favum nobis mellis proponentem, non per Sampſonem, ſed per Mariam, & menſam apparantem per eamdem, cuius refecti dulcedine poſſimus dicere: *Comedi favum cum melle meo, bibi vinum cum lacte meo.*

Iudic. 14. — *Cantic. 5.*

4. Reg. 4.

Olim filij Prophetarum propter pulmentū confectū ex herbis agreſtibus & colochontidis, quod amariſſimum erat palato, inclamabant ad Elizæum *Mors in olla Vir Dei mors in olla.* At Elizæus, accepta farinula, totum dulcoravit, & palato comedentium gratiſſimum effecit. Non abſimiliter filij Adæ cogebantur veſci cum amaritudine, & inclamare; *Mors in olla, Mors in cibo, mors in menſa,* quia lethalis ſuccus vbique immixtus. Sed dulcis Mater noſtra farinulā protulit omnia indulcorantem farinulam gratiæ, farinulam ſapientiæ, farinulam vitæ, vt vltrà non conquerantur filij Adæ, ſi ad eam recurrant pro conſolatione.

Quomodo Spes.

Quòd autē *Spes noſtra* dicitur Maria, hic modus loquendi de ea frequentiſſimus eſt apud Sanctos Patres. Primum quidem ſpei noſtræ fundamentum ſunt divina miſericordia, eiuſque promiſſa; quæ potens eſt adimplere, & vult adimplere per Ieſū filiū ſuum, & propter illum, de qua re S. Bern. *Tria ſunt quæ ſic confirmāt cor meū, vt nulla me penuria meritorū, nulla cōſideratio vilitatis propriæ nulla æſtimatio cæleſtis beatitudinis ab altitudine ſpei deijcere poſſit in eā firmiter radicatum. Tria igitur conſidero, in quibus tota ſpes mea cōſiſtit; charitatem*

Bern. ſerm. 3 de Septem Panibus.

adoptionis,

adoptionis veritatem promiſſionis,poteſtatem redditionis. At poſt Chriſti merita, ſpei etiam noſtræ fundamentum eſt Virginis patrocinium. (*S. Benar.*) *Totis medullis cordium, totis præcordiorum affectibus Mariã hãc veneremur, quia ſic eſt voluntas eius qui totum voluit nos habere per Mariam. In omnibus & per omnia prouidens Deus miſeris, trepidationem noſtram ſolatur, fidem excitat, ſpem roborat, diffidentiam abigit, Filioli, hæc peccatorum ſcala, hæc maxima mea fiducia, hæc tota ratio ſpei meæ.* Quid clarius dicere poſſet? Conſonat & S. Augu. (*Serm. de Aununc.*) Virginem ſic alloquẽs *Accipe quod offerimus, redona quod rogamus, excuſa quod timemus: quia tu es ſpes vnica peccatorum, per te ſperamus veniam delictorum, & in te beatiſſima noſtrorum eſt expectatio præmiorum.*

Quomodò ſpes fuerit plurimis peccatoribus, ſatis docent S. Maria Ægyptiaca. Theophilus, & alij multi peccatores ad eam ſeſe conuertentes, de quibus paſſim hiſtoriæ. Hi omnes potuere ei cum affectu & effectu dicere: *Vita, dulcedo. & ſpes noſtra ſalve.*

SEC. IV.

AD TE CLAMAMUS EXULES FILII EVÆ.

Corde potius quã ore Clamandum.

IN his verbis docemur cum animi humilitate ad Virginem accedere, ſimulque cum cordis feruore: Feruor enim & affectuoſa cordis expanſio his in verbis indicatur: *Ad te clamamus* Non enim tam clamor oris, quam cordis ſignificatur, quia Dei Cælitumque aures penetrat, & petitionis piæ effectum, reportat. Sic dicebat Dauid: *Clamaui in toto corde meo, exaudi me Domine. Clamaui ad te ſaluũ me fac. Præueni in maturitate, & clamaui, quia in verba tua ſuper ſperaui.* Ecce quoties repetit *clamaui.* vt cordis ſui vehementiſſimum affectum & deſiderium oſtendat. Hæc eſt vox cordis, de qua ſubiungit: *Vocem meam audi ſecundum miſericordiã tuam, & ſecundum iudicium tuum viuifica me:* Nẽpe, non clamor, ſed amor pulſat in aure Dei: Sic Moyſi dicitur: *Quid clamas ad me?* Tacebat voce, ſed clamabat affectu & corde. Deſiderium pauperũ exaudit Dominus, exaudit & Maria. Ipſa igitur nõ ex conſuetudine arida inuocanda eſt, aut cum tepiditate, ſed magno affectu & deſiderio. Humilitas etiam commendatur in eo, quòd ad eam vota noſtra dirigere docemur, tamquam à Filio eius, & ab ea longati, vtpotè in exilio agentes miſeri & ærumnoſi, dum ipſa in cælo agit loco ſublimiſſimo ſuper Angelos exaltata. De profundis ergo miſeriæ noſtræ, tamquam de abyſſo ad eam vt Dominam, & Reginam, & miſericordiæ Matrem, corda & vocem leuamus; quia vbi vult, quando vult, quomòdo vult, cui vult, poſt miſericordiam impendere. Inſtar *Ionæ* de aquis tribulationum, de pelago afflictionum, quaſi de vtero ceti clamandum & orandum, & non erit inanis clamor aut oratio. Quis enim ſuam agnoſcens miſeriam, inuocauit eam, & repulſam paſſus eſt?

Ad Te vox emphatica.

Illud quoque habet emphaſim, AD TE, quaſi diceremus: Ad te vota dirigimus, qui non ſumus tibi incogniti; etenim nec noſtræ latent te miſeriæ, cui & parentela & cognatione ex Adamo & Eua coniuncti ſumus. Ad te, inquam, cuius filius *Frater noſter eſt, os & caro noſtra.* Ad te denique, cui ad ſuccurrendum nec deeſt voluntas, nec potentia: & ad hoc in regnum euecta es à Deo, vt pro nobis ſtes miſeris & afflictis: ideò Sceptrum & Coronam geris, vt oppreſſos miſericorditer & potenter releues. Non enim dicimus vt Mardochæus Reginæ Eſther: *Quis nouit vtrum idcircò ad Regnum veneris, vt in hoc tempore parareris?* (*Eſther. 4.*) Certò enim nouimus te propterea euectam, & ideò fiducialiter accedimus, ad te clamamus, te inuocamus, tamquam Reginam oppreſſi, Matrem miſericordiæ miſeri, Vitam morientes, Dulcedinem in amaritudine exiſtentes, Spem in rebus penè deſperatis agentes. Exaudi ergò quia benigna, quia per Filium potens & magna, quia in æternum admiranda & veneranda.

Eua & MARIÆ Antitheſes. Vide dicta à nobis ſuper illud Mutans nomen Euæ. vbi plura pro huius verſus explicatione.

Sed ex illo etiam titulo nos iure ad eam clamare ſignificamus, quòd exules filij Euæ ſimus, ipſa autem vt altera Eua oppoſita primæ nobis ſuccurrere teneatur. Ipſa nimirum eſt *Mater viuentium,* ſicut altera Eua contra nominis ſui rationem fuit *Mater morientium.* Prima nobis lachrymasq; & exilium attulit; ipſa verò gratiam rependere debet & gaudium. Vnde quidam de eius Natiuitate canit:

Naſcitur hæc tenerisq; ſalutat fletibus orbem,
Quæ mundi lachrymas tollere prima venit.

Prima Mater peccati cauſa eſt & maledictionis in nos dimanantis, ipſa autem benedictionem pro maledictione nobis debet refundere, & ruinam reparare, ac in Paradiſum de exilio reducere. Cuinam ergò nos ſecuriùs & felicius committemus, quam illi quæ non poteſt nos deſerere, nec miſeriam noſtram deſpicere?

Gretſerus Commẽt. in Codinum. c. 2.

Referunt nonnulli, Apoſtolis in Jeruſalem translatis, vt aſſiſterent morti & funeri Matris ſuæ Mariæ, tertiâ die ab obitu, dum corporali refectione ſimul ſumpta, more ſolito gratias agerent, eam apparuiſſe luce cinctam & gloria, ipſis & ſtupentibus & gaudentibus. Dumque ſoliti eſſent in fine gratiarum actionis dicere: *Domine Ieſu Chriſte adiuua nos,* vna tunc voce & mente inclamarunt: *Panagia Deipara adiuua nos*; hoc eſt, *Tota Sancta Mater Dei opitulare nobis.* (*Poireus Trip. Coron. Tract. 2. c. 6.*) Ipſa verò ſereno vultu, & majeſtate pleno reſpondit idem quod Filius. *Ego vobiſcum ſum omnibus diebus.* (*Matth. vlt.*) Hoc porrò non ſolum cenſendum eſt dictum Apoſtolis, ſed & omnibus Fidelibus fiduciam jacientibus in eam, quos numquam deſerit, aut deſpicit, ſicut nec Filius: quamuis conueniens fuerit, vt Apoſtoli primum ex ore eius hoc promiſſum perciperent, ſicut ex ore filij idem audierant.

Certè meritò ad eam clamamus, & vota noſtra dirigimus exules filij Euæ, quæ illum peperit, qui dex-